

GAJI THOẠI VÀ TRUYỀN THUYẾT VÕ LÂM

Võ Sư Nguyễn Lâm

Võ Sư Nguyễn Lâm, chương môn KIENANDO Kung Fu Việt Nam

Trong rừng văn biển võ, có biết bao nhiêu là truyền thuyết và huyền thoại, kể sao cho xiết. Trong phạm trù nghiên cứu tìm hiểu một số dữ kiện liên quan đến võ học cổ điển chúng ta hãy cùng tiêu dao với một vài truyền thuyết và giai thoại võ lâm điển hình, có tính cách "truyền kỳ mạn lục" sau đây... Mong sao chúng ta có thể "mua vui cũng được một vài trống canh" trong những ngày xuân...

THIỆU LÂM - ĐẠT MA SƯ TỔ

Xưa nay, người ta vẫn thường coi môn võ Thiệu Lâm là ngôi sao Bắc đẩu trên bầu trời võ thuật và ít ai không một lần nghe biết phương danh Bồ Đề Đạt Ma Sư Tổ, người khai sáng môn võ nổi tiếng lâu đời này. Hiện nay trong các danh lam cổ tự và một số võ đường, võ quán, chúng ta còn thấy hình tượng bất hủ của một siêu nhân với võ công thượng thừa vào hàng siêu phàm nhập thánh: Đạt Ma Sư Tổ đang thi triển khinh công tuyệt đỉnh vượt sông Dương Tử tên một cảnh trúc. Thế nhưng tiểu sử, lai lịch của Tổ Sư thì ít ai biết rõ. Truyền thuyết vẫn chỉ là %85 truyền thuyết! Tư liệu trong các tàng thư văn khố có nhiều chỗ còn mơ hồ và không nhất quán: "Lịch sử truyền thống cũng không minh họa rõ chi tiết thân thế và cuộc đời ngài (Đạt Ma) thậm chí có tài liệu ban đầu còn lầm Đạt Ma là người Ba Tư"(R. Smith).

Tuy nhiên kết hợp tham khảo tư liệu của P. Lanbando (viện dẫn theo Bách Khoa Toàn Thư) "Le Who is who des Arts Martiaux" và "Võ Thuật Tùng Thư" của Ni Sư Quảng Từ đời Thanh thì Bồ Đề Đạt Ma (Bodhi Dharma) là hoàng tử thứ ba, con vua Sugandha nước Thiên Trúc, đồ đệ chân truyền của Tổ Sư Thiên Tông đời thứ 27 Bát Nhã Đa La (Prajnatara), sau Đạt Ma trở thành tổ sư đời 28 Phật Giáo Ấn Độ.

Vào khoảng năm 527 (?) sau Công nguyên, Bồ Đề Đạt Ma vân du đến Trung Nguyên (nước Tàu) để hoằng dương Phật Pháp. Sau khi triều kiến Lương Vũ Đế (502-556 sau CN), ngài đi về hướng Bắc, vượt sông Dương Tử đến một nơi u tịch đầy Bách lý xum xuê và những rừng tre xanh ngắt một màu bên dải sơn khê thanh tịnh để tu luyện. Nơi đây chính là Thiệu Lâm Tự núi Trung sơn thuộc tỉnh Hà Nam ngày nay. Ở chùa Thiệu Lâm, Bồ Đề Lạc Ma vừa phát huy Phật giáo vừa sáng tác nhiều chiêu thức, bài bản võ công trác tuyệt còn tồn tại tới ngày nay, đáng kể là Thập Bát La Hán Thủ, Tẩy Tủy Kinh và Dịch Căn Kinh. Các pho võ công này không chỉ lợi hại về mặt võ thuật mà còn rất hữu ích trong lãnh vực phòng ngừa điều trị bệnh tật và mang màu sắc triết học, tôn giáo (Đạo Phật). Theo truyền thuyết, phương pháp rèn luyện của Đạt Ma Sư tổ quả thật hy hữu, tạo ra kỳ tích "Cửu Niên Diện Bích", quay mặt vào tường tham thiền nhập định 9 năm trường, gạt trừ tạp niệm, loại bỏ "Thất Tình Nhục Dục"(*), Trí tuệ trở nên minh mẫn phi phàm đến nỗi ngài nghe được cả "Tiếng nói" của loài kiến. Lúc đầu chưa đạt công phu tột đỉnh, ngài cũng bị buồn ngủ quấy nhiễu, đôi mi nhiều lúc sụp xuống không chế ngự được. Bực mình, ngài cắt mi mắt quăng xuống đất. Chẳng bao lâu, từ khoảng đất ấy bỗng đâm chồi nảy lộc, mọc lên một lùm cây, cành lá xanh tươi, Phát triển nhanh nhờ nước mắt ngài chảy xuống. Búp nụ và lá loài cây lạ này là nguồn thực phẩm duy nhất cho Tổ Sư trong suốt thời gian nhập định. Tăng chúng sau đó cũng dùng thứ lá kỳ diệu này làm thức uống giải khát cho tinh thần sảng khoái, khắc phục cơn buồn ngủ lúc tụng kinh hay luyện võ. Đó chính là cây trà về sau, khoảng năm một 1200 sau CN, một vị hòa thượng đem giống trà này qua Nhật. Hiện nay trà vẫn còn được nhiều người trên trái đất ưa dùng.

THÁI CỰC QUYỀN - TRƯỞNG TAM PHONG

Tương truyền lai lịch Trương Tam Phong Đạo trưởng được ghi nhận trong cổ thư Trung Hoa là căn cứ vào những dòng chữ khắc trên bia mộ của các thân quyến và bằng hữu của ông thuở ấy. Trương Chân Nhân sống rất lâu trên Võ Đang sơn để luyện kiếm, luyện khí và luyện đơn (tiêu đơn, thuốc trường sinh) như một địa tiên, thọ đến 140 tuổi. Trương Tam Phong có tướng mạo dị kỳ, hình dong cổ quái, tóc dài như suối, râu rậm xồm xoàm như kỳ lân, mặt đỏ tía như quả táo, môi thắm tựa thoa son, phục sức xuềnh xoàng, đầu luôn đội nón tre đan. Là một kỳ nhân dị tướng, Trương Tiên sinh sức ăn khỏe như cọp nhưng lại có tài nhịn ăn lâu ngày mà vẫn có thể vác bụng đói bước nhanh như gió cuốn mây trôi cả trăm ngày không mệt mỏi.

Theo tài liệu khác, Đạo sư họ Trương lúc thiếu thời tên là Trương Quân Bảo nguyên là Thiếu Lâm môn hạ, theo hầu sư phụ là Giác Viễn hòa thượng ở Tàng kinh các trong chùa Thiếu Lâm. Sau vì Giác Viễn Đại Sư phạm môn quy, thầy trò lưu lạc. Trương Quân Bảo lưu lạc tới núi Võ Đang thuộc địa phận Hà Nam và Giang Tây ngày nay. Nhân nơi tu luyện là ba chóp núi cao hùng vĩ, ông lấy ngoại hiệu là Trương Tam Phong. Một ngày nọ đang luyện công trên đỉnh núi, bất chợt Tam Phong sững sờ trước một cuộc tử chiến long trời lở đất của hai quái vật khổng lồ. Một bên là mãnh xà vương to dài khủng khiếp, một bên là đại bàng chúa cao lớn dị thường, móng vuốt bén nhọn hơn đao thương, sải cánh che rợp cả một khoảng không gian rộng lớn. Kinh phong từ đôi cánh phát ra ào ạt làm cho đá chạy cát bay mù mịt, lá cành rơi lá tả. Đại bàng còn biết sử dụng thành thạo đôi chân, bộ vuốt như câu liêm và lưỡi khai sơn địa phủ là cái mỏ to đùng, chẳng khác chi một vũ sĩ siêu đẳng. Đối sách của mãnh xà vương quả là vi diệu. Nó sử dụng sự nhu nhuyễn tinh hoạt của thân mình, thực hiện động tác uốn vòng uyển chuyển diệu kỳ, vô hiệu hóa các đòn sấm sét của đại kinh địch để sinh tồn. Từ đây, Trương Tam Phong cảm được tính hiệu quả của "Âm nhu" có thể khắc chế được dương cương, ông đem các chiêu thức căn bản thiếu lâm công phu ra nghiên cứu, chất lọc, lược bớt phần cương ngạnh cải cách thành nhu nhuyễn phổ thêm những điều huyền diệu của kinh dịch và khí cộng vào, sáng tạo ra môn Thái Cực Quyền.

Theo thuyết này thì hình tượng Trương Tam Phong đẹp trai hơn, sách Taichichuan (Ohara) viết: "Trương Tam Phong vẽ người khôi vĩ, anh tuấn, dáng như rùa, vóc như hạc, tai to mắt sáng, trang phục bình dị mà trang nghiêm nhuộm màu tiên phong đạo cốt, duy bộ râu hơi có vẻ phi phàm, lẳng từ..."

CHUYỆN VỀ NỘI GIA VÀ NGOẠI GIA

Trong nhân gian nhất là giới Võ lâm thường cho Thiếu Lâm thuộc Ngoại gia và Thái Cực Quyền là Nội gia. Ngày nay Ngoại gia và Nội gia là hai trường phái võ học đỉnh cao vẫn còn tồn tại và phát triển tại nhiều nơi trên thế giới. Trong quyển "Võ Đang Quyền Thuật Bí Quyết" (Wutang Chuanshu mi-Chuch), một nhà nghiên cứu võ học Trung Hoa khẳng định theo thủ bút của Trương Tam Phong(?) có định nghĩa về Nội gia và Ngoại gia như sau:

- Ngoại gia chủ về điều tức, khổ luyện gân xương, kỹ năng tiến thoái và cương nhu hợp nhất.
- Nội gia chú trọng luyện cơ bắp, luyện khí công nhưng giảm thiểu phần tấn công, thay bằng trạng thái tĩnh.

Giai thoại về hai trường phái này nhiều lắm (**), trong phạm vi gọn hẹp của bài viết, chúng ta chỉ nêu lên vài mẫu chuyện điển hình có tính cách như dẫn chứng, như minh họa cho cái "ưu việt", cái "đặc trưng", của mỗi trường phái.

"... Ngày xưa ở Trung Hoa có các cuộc chơi "Đấu Điều" hay "Chọi Điều", một môn chơi dân gian có tính chất Võ thuật và đấu trí. Muốn chiến thắng, ngoài sức mạnh và sự bền dẻo của đôi tay, còn phải có chiến thuật và kỹ xảo. Kỹ xảo ở đây thường là cách tẩm nhựa và rải mảnh vụn thủy tinh lên dây điều để tạo độ dẻo và sắc bén hầu cửa đứt dây đối thủ. Điều quan trọng nhất là phải biết kỹ thuật giữ hoặc chỉnh cho dây điều luôn ở trạng thái "dùng" (chùng) -nhu nhuyễn - để có khả năng cửa đứt dây điều căng thẳng - cương ngạnh của đối thủ. Từ chiến thuật này sản sinh ra quan niệm "Dĩ nhu khắc cương" trong trường phái Nội gia (Thái cực, Hình ý, Bát quái chương..)"

Các truyền thuyết, giai thoại liên quan đến Nội gia không những truyền tụng trong dân gian mà còn được đưa vào các tiểu thuyết Võ hiệp và Điện ảnh: trong tiểu thuyết và phim võ thuật " ý Thiên Đồ Long ký" ở một tình huống éo le chẳng đáng dừng, Trương Chân Nhân đã vận dụng công năng ôn nhu của Thái cực chương, vỗ nhẹ một phách chương vào đầu phản đồ Tổng Thanh Thư (con trai Võ Đang đại đệ tử Tổng Viên Kiêu) làm y hôn lìa khỏi xác, không kịp kêu một tiếng.

Về Công phu thượng thừa của Ngoại gia quyền dường như còn được sự lôi cuốn say mê hơn bởi tính đơn giản mà có uy lực và hiệu quả cao của nó:

"... Thử ấy có một chàng trai rất đam mê võ thuật, anh tập võ từ nhỏ với nhiều thầy trong làng. Dường như không thỏa mãn với những đường quyền ngọn cước sơ đẳng, anh ta rập tâm tầm sư học đạo. Trải qua bao tháng ngày trời dềo lặn tuổi, anh đến một vùng non xanh nước biếc, cảnh vật như chốn thần tiên và gặp được một thế ngoại cao nhân. Anh bái vị dị nhân này làm sư phụ. Dị nhân chẳng nói chẳng rằng, chỉ ra lệnh cho anh hàng ngày vò những tấm lá hoặc giấy dày bằng hai bàn tay trần cho thành những khối tròn rồi dùng lòng bàn tay chà cho nhẵn láng. Ròng rã suốt ba năm dài, chàng thanh niên chẳng thấy mình được truyền thụ một tuyệt kỹ công phu nào mà chỉ như chịu cực hình bên các đồng giấy khổng lồ, hết bóp lại vò, hết vò rồi lại bóp. Đến một ngày kia, dị nhân trầm trầm bảo: " Con học xong rồi! ". Chàng trai khốn khổ rút rề: " Thừa sư phụ con đã làm được gì đâu, con chưa được học gì ạ!" Sư phụ cười bí ẩn: " Thôi, cứ về đi, rồi con sẽ thấy!" Trên đường về, chàng trai lòng buồn rười rượi, thầm xót xa cho 3 năm trời hoài công vô tích sự nhưng không hề dảm oán hận thầy. Về đến nhà gặp lại người em trai đang mỗi mòn trông ngóng. Hai anh em mừng mừng tủi tủi, cùng nhau đi tắm, em nhờ anh kỳ lưng. Chàng trai dịu dàng xoa nhẹ lòng bàn tay vào lưng em. Thật hãi hùng! Cùng lúc với cái xoa tay là một mảng da lưng người em rơi xuống! ..."

Những điển tích, giai thoại về võ thuật mang sắc thái Ngoại gia nêu những kỳ tích siêu phàm xuất chúng vô cùng phong phú: Chuyện Võ Tòng đã hổ Cảnh Dương cương (Võ Tòng đánh cọp đồi Cảnh Dương), chuyện các anh hùng hiệp sĩ và cao tăng chùa Thiếu lâm với tuyệt kỹ Thiết Sa Chương và Kun Cang đại chỉ lực v.v.. . và có lẽ kỳ tích vang dội mới nhất của thời đại này còn lắng đọng như một bản thời sự hào hùng là một minh chứng về sức mạnh thần kỳ của võ công Ngoại gia: Sau khi đã hạ hàng loạt đại cao thủ, hầu như trở thành người "Đã biến thiên hạ vô địch thủ " (đánh khắp gầm trời không ai xứng tay), Đại sư Mas Oyama - Người mạnh nhất hành tinh - với đôi tay trần đã khuất phục hàng chục con bò mộng có trọng lượng trên nửa tấn, tiêu biểu nhất là "trận đấu thế kỷ " dài 35 phút tại làng chài Tateyama năm 1953. Trận sống mái giữa người và mãnh thú được kết thúc bằng một đòn Thiết chương quý khốc thần sầu lẹ như ánh chớp, mạnh như sấm sét: con vật khổng lồ nặng 625 kg rống lên thảm thiết lần chót rồi gục xuống, cặp sừng gãy nát tan tành...

Võ Sư Nguyễn Lâm

Tài liệu tham khảo:

- Asian Fighting Arts
- Le Who's Who des Artmartiaux, K.Bushido
- Taichichuan (Ohara)
- Black Belt

Xin tìm đọc thiếu lâm kiến an Vietnam, kienando kungfu của Nguyễn Lâm đã xuất bản, có bán tại các nhà sách ở Hoa Kỳ

*Thất tình: Bảy cảm giác của con người: Hỷ, Nộ, Ái, Cự, Ái, Dục.

Lục dục: Sáu ham muốn phát sinh từ lục căn: Mắt muốn nhìn cái đẹp, Tai muốn nghe hay, Mũi muốn ngửi mùi thơm, Thân xác muốn sung sướng, Ý muốn nghĩ vui.